

Kanker en Werk: wat valt er te verbeteren?

André Weel

Het uitkomen van de Richtlijn Kanker en Werk, eerder in 2019, is voor Bohn Stafleu Van Loghum, uitgever van TBV, een gereede aanleiding voor het organiseren van een Congres Kanker en Werk, en het ontwikkelen van een E-learning. Het congres vindt plaats op 25 september 2019 in het NBC te Nieuwegein. Zo'n 70 bedrijfs- en verzekeringsartsen zijn aanwezig als dagvoorzitter Joanne Bijleveld het congres opent.

Eerste inleider **William Yang**, theoloog met langjarige ervaring in de begeleiding van mensen met kanker, zet de toon. Hij confronteert ons direct met de existentiële crisis die mensen doormaken bij de diagnose kanker. Werd vóór de ziekte het lichaam als vanzelfsprekend en onverdacht beleefd, nu voelt het als verdoemd. De toekomst is geamputeerd. Angst, onmacht en eenzaamheid overheersen. De weg naar verzoening kan lang zijn. Mensen kunnen in een behandeltraject geestelijk ingrijpend veranderen. Yang drukt het als volgt uit: "Ont-worden om te worden wie je bent".

"De toekomst is geamputeerd"

Theoloog William Yang over de existentiële crisis van kankerpatiënten

Machteld Wymenga, internist-oncoloog, praat ons bij over de stand van de kennis over de behandeling. Er zijn steeds meer behandelopties voor kanker. De impact daarvan op het functioneren is sterk wisselend. Wymenga vindt het contact met het werk en met de bedrijfsarts ook tijdens adjuvante behandelingen zinvol. Veel patiënten blijven graag aan de slag, ook in een palliatief traject.

Desiree Dona en Cobi Oostveen, bedrijfsarts-consulenten oncologie, benadrukken de initiërende rol van de bedrijfsarts vanaf het stellen van de diagnose. Van meet af aan moet er aandacht voor het werk zijn. Het eerste spreekuur moet zo snel mogelijk plaatsvinden. Het gebruik van vragenlijsten (Lastmeter, MVI-20, CSC-W DV) biedt de bedrijfsarts houvast in het consult.

Haije Wind, emeritushoogleraar verzekeringsgeneeskunde, vindt het jammer dat de verzekeringsartsen niet bij de richtlijnontwikkeling zijn betrokken. Hij is positief over de richtlijn. Hij pleit ervoor om de richtlijn onder de aandacht van verzekeringsartsen te brengen, in de beroepsopleiding zowel als bij de nascholing. Het hoort bij het professioneel handelen van bedrijfs- en verzekeringsartsen dat zij op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen in diagnostiek en behandeling van kanker.

Ton Jenner, bedrijfsarts-consulent oncologie, heeft veel nuttige tips voor het consult. Zeg een kankerpatiënt nooit dat hij positief of sterk moet zijn! Praat niet over kankerpatiënten die er erger aan toe waren en nu de Alpe d'Huez op fietsen. Stimuleer wel bewegingsactiviteit vanaf het begin van de behandeling, bij voorkeur begeleid sporten.

Jan Roelevink van patiëntenorganisatie Hematon brengt de patiëntervaring in. Tweederde van de patiënten geeft aan dat de gevolgen van kanker en de behandeling op het werk niet worden besproken door de hulpverlener in het ziekenhuis. Een kwart meldt iets te hebben gemist in de begeleiding door de bedrijfsarts. Alle reden voor verbetering dus.

“Zeg een kankerpatiënt nooit dat hij positief of sterk moet zijn”

BACO Ton Jenner

Na de lunch zijn er vier **verdiepingssessies**. Drie daarvan focussen respectievelijk op vermoeidheid, cognitieve problemen, en op ethische dilemma's bij kanker. De discussies zijn zeer geanimeerd. De sessie van psychotherapeut Martin Appelo wordt als beste geëvalueerd. Hij introduceert de Tafel van Psychisch Welbevinden als hulpmiddel bij diagnostiek en behandelplanning. Zoals elke

tafel heeft deze vier poten: Autonomie (regie), zingeving, zinvolle dagbesteding en sociale steun. Daar kun je gericht aan werken.

Een interview met William Yang staat in TBV 9 (oktober 2019).

De E-learning Kanker en Werk vindt u op <https://www.bsl.nl/shop/begeleiding-van-werkenden-met-kanker-42742e.html>.